Üçüncü Kişiden Katılma Alacağı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 2. Hukuk Dairesi	29.06.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/7573	2026/7318	TMK 229, TMK 235, TMK 241, HMK 165, HMK 167, İİK 105, İİK 143

ÖZET

Eşin karşılıksız kazandırmasından yararlanan üçüncü kişiden TMK 241 ile eksik kalan katılma alacağı istenmiştir. Daire, üçüncü kişinin ancak borçlu eşin malvarlığının yetmediği kesin aciz vesikasıyla belirlenirse sorumlu olacağını, geçici aciz niteliğindeki haciz tutanağının yetmediğini belirtip bozmuştur.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ucuncu-kisiden-eksik-katilma-alacagi-kesin-aciz-2026-7318/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2025/7573 E. , 2026/7318 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Aile Mahkemesi

SAYISI : 2025/107 E., 2025/415 K.

DAVA TÜRÜ : Eksik Kalan Katılma Alacağının Tahsili

Taraflar arasındaki davanın bozma sonrası yapılan muhakemesi sonunda Mahkemece verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm taraf vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

1. Karşılıksız kazandırma veya devrin yapıldığının tespit edilmesi halinde, işlemin (tasarrufun) iptaline karar verilemez ve üçüncü kişi davalı olarak gösterilse dahi bu aşamada davacı lehine hüküm altına alınan katılma alacağından sorumlu tutulmaz. Sadece, üçüncü kişi hakkında TMK'nin 229. maddesindeki amaç ve doğrultuda lehine kazandırma veya devrin yapıldığının tespiti ile yetinilmelidir. Zira, ancak tasfiye sırasında borçlu eşin mal varlığı ya da terekesinin borcu

ödemeye yetmediğinin anlaşılması durumunda, sonradan üçüncü kişi aleyhine TMK'nin 241. maddesine göre eksik kalan miktarla sınırlı olarak alacak davası açılabilecektir. Başka bir anlatımla, borçlu eşin mal varlığı veya terekesi tasfiye borcunu ödemeye yetiyorsa, hiçbir zaman lehine kazandırma yapılan üçüncü kişi davacıya ödenecek katılma alacağından sorumlu tutulmayacaktır.

2. Mahkemece, mal rejiminin tasfiyesi hakkında nihai karar verilmesiyle başlayan tasfiye süreci, alacak miktarının tahsil edilmesiyle tamamlanır. Borçlu eşin mal varlığının ya da terekesinin tasfiye borcunu karşılamaya yetip yetmediği ancak bu sürecin ilerleyen aşamalarında belli olacağından, üçüncü kişinin daha tasfiyenin başlangıcında (mahkeme kararıyla) borçtan sorumlu tutulması doğru olmaz. O halde, eşle birlikte eşten kazandırma veya devralan üçüncü kişiye karşı dava açılması durumunda, mahkemece yapılması gereken iş, HMK'nin 167. maddesi uyarınca üçüncü kişiye karşı açılan dava hakkında “ayırma kararı” verilerek davanın ayrı bir esasa kaydının sağlanması; bu davada eski eşe karşı açılan mal rejiminin tasfiyesi davası sonucunun ve alacağa karar verilmiş ise, eşten tahsil edilebilme durumunun HMK'nin 165. maddesinin birinci fıkrası uyarınca “bekletici sorun” yapılması olmalıdır.

3. Aciz vesikası, icra takibi sonucu haczedilen mallardan elde edilen gelir ile tüm alacağın ödenememesi durumunda alacaklılara verilen bir belge olup kesin ve geçici aciz vesikası olarak ikiye ayrılır. Kesin aciz vesikası, borçlunun tüm malvarlığının borcu karşılamadığını ve borcun tahsil edilemediğini kesin olarak gösteren ve icra müdürlüğü tarafından bir belge olup (İİK md. 143); geçici aciz vesikası ise haciz sırasında haczedilebilir mal bulunsa bile alacağı karşılamaya yetmediği durumlarda düzenlenir (İİK md. 105).

4. Tasfiye sırasında borçlu eşin mal varlığı ya da terekesinin borcu ödemeye yetmediğinin anlaşılması durumunda, üçüncü kişi aleyhine TMK'nin 241. maddesine göre eksik kalan miktarla sınırlı olarak alacak davası açılabilecektir. Tasfiye sırasında borçlu eşin mal varlığı ya da terekesinin borcu ödemeye yetip yetmediği ise, borçlu eşin tüm malvarlığının borcu karşılamadığını ve borcun tahsil edilemediğini kesin olarak gösteren kesin aciz vesikası ile belirlenir.

5. Somut olayda; Mahkemece hükme esas alınan .... İcra Dairesinin 2023/18724 E. sayılı takip dosyasındaki haciz tutanağının kesin değil, geçici aciz vesikası niteliğinde olduğu anlaşılmakla; TMK'nin 241. maddesi uyarınca, borçlu eşin mal varlığı ya da terekesinin borcu ödemeye yetip yetmediğinin belirlenmesi için yeterli değildir. O halde, Mahkemece, borçlu eşin tüm malvarlığının borcu karşılamadığını ve borcun tahsil edilemediğini kesin olarak gösteren kesin aciz vesikası bulunması halinde, TMK'nin 241. maddesi uyarınca eksik kalan katılma alacağının tahsiline karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olmuş, bozmayı gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davalı vekilinin temyiz itirazlarının kısmen kabulü ile hükmün BOZULMASINA, bozma sebebine göre taraf vekillerinin diğer temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz edene iadesine,

Kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere,

Dosyanın Mahkemesine gönderilmesine,

29.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.